

Platekompaniet
Akersbakken 10
0172 Oslo

Oslo 11. mai 2018

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Høringssvar til rapporten "Utredning av pengestrømmene i verdikjeden for norske filmer og serier"

Platekompaniet er en norsk gründerbedrift etablert i 1992 av Rolf Kristian Presthus, Egil Dahl og Richard Ona. Siden oppstarten har vi bidratt med betydelige inntekter til musikk, film og spillbransjen i Norge. Vårt omfattende utvalg av norske filmer og dramaserier teller i dag over 850 titler. Det gjør oss til en viktig formidler av norsk filmkultur.

Vi takker for anledningen til å komme med våre bemerkninger til Menon Economics/BI CCI's utredning av pengestrømmene for norske filmer og serier. Vi ønsker rapporten velkommen og konstaterer at analysen inneholder nøkkeltall for det fysiske produktmarkedet, som fremdeles er av stor betydning for den norske audiovisuelle bransjen. Vi mener likevel at vilkårene for omsetning av fysiske produkter og den store skjevheten i avgiftsregimet for de ulike ledd i verdikjeden burde ha vært enda grundigere belyst og analysert (kapittel 4.3). Våre kommentarer knytter seg i hovedsak til disse forhold.

Tilgjengelighet

Det nye digitale markedet domineres av amerikanske tjenester med et svært begrenset tilbud av norske filmer og TV-serier. Av de få titlene som tilbys er "hylleplasseringen" så dårlig at det krever en svært aktiv innsats fra forbrukernes side for å finne frem til dem. TV-distributører som Canal Digital, Get og Altibox er de ledende norske aktørene i dette markedet, men ingen av dem betjener hele landets befolkning. Dette bidrar til en sterk fragmentering av det digitale markedet. Et fragmentert marked gjør det vanskeligere for publikum å finne frem til den serien eller den filmen man ønsker å se, slik rapporten også påpeker (side 75).

Vi i Platekompaniet tilbyr derimot en fylldig katalog av norske titler i alle våre 17 butikker og i vår nettbutikk, som leverer til hele landet. Vår erfaring er at for særlig den eldre

generasjonen, som ikke er så trygg på bruk av ny teknologi, er vårt tilbud demokratiserende og sosialt inkluderende.

Vi ønsker å tilby de fleste norske filmer og TV-serier på DVD eller Blu-ray, men opplever i økende grad at distributører mener det er ulønnsomt å produsere nye fysiske produkter med mindre vi forhåndsbestiller store kvanta. Dermed skrumper det tilgjengelige repertoaret inn. Gitt hvor mye videogramavgiften, over mange år, har bidratt til finansieringen av gode formål innen filmformidling, er det svært frustrerende at det angivelig ikke finnes midler til å produsere produkter vi ønsker å selge og som det fremdeles finnes et marked for. Utover vårt nåværende utvalg på 850 norske titler, antar vi at det er et like høyt antall som ikke lenger er tilgjengelig eller som ikke gis ut.

Rapporten påpeker på side 59 helt korrekt at «salg og tilgjengelighet har altså blitt betydelig redusert, men som vi ser av Figur 5-1 har den relative nedgangen i tilgjengelighet vært mindre enn nedgangen i omsetningen». Dette understreker vår fortsatt viktige rolle i å sikre tilgjengeligheten av norske filmer og serier. Med en norskandel på 18% – er vi tredje høyest etter NRK og kino (som forøvrig begge har 12% merverdiavgift mens vi har 25%).

Inntjening

Ryktet om DVDens død er, slik vi ser det, sterkt overdrevet. Platekompaniet omsetter for nærmere 150.000.000 kr i salg av DVD og Blu-ray, og vår nettbutikk er i sterk vekst. Rapporten påpeker med rette (s. 59) at det fysiske salgsmarkedet faktisk har flatet ut og tatt seg noe opp igjen siste år. Omsetningen i digitalt salg og leie av norske filmer og serier (5%) har ennå ikke oversteget omsetningen fra det fysiske DVD/BD-markedet (6%).

All den tid inntektene fra de nye strømmetjenestene ikke er i nærheten av å kunne kompensere for nedgangen i det fysiske kjøpefilmmarkedet (s. 59), er det desto viktigere at dette markedet ikke utsettes for konkurransevridende vilkår slik situasjonen er i dag. Et ensidig fokus på nye digitale tjenester – både fra akademisk og regulatorisk hold – vil kun bidra til å forsterke nedgangen.

Avgift

Formidlingen av norske filmer og serier kan styrkes gjennom å rydde opp i et mva- og avgifts regime som i dag virker konkurransevridende. Som det fremgår av figuren nedenfor er det vidt forskjellige rammebetingelser for merverdiavgift og andre avgifter for de ulike aktørene i næringskjeden og dette mener vi er svært uheldig. Den største utfordringen i dagens marked er den sterke konkurransen fra internasjonale aktører som ikke bidrar med avgift og som har en mye lavere norskandel.

Kino- og videogramavgiften har tilført norsk kinobransje store inntekter gjennom de siste 20 årene. Digitaliseringen av de norske kinoene kunne gjennomføres samlet takket være oppsparte avgiftsmidler, og mange filmformidlingstiltak og filmfestivaler har mottatt støtte fra denne pengekassen.

Videobransjen har bidratt med en stor andel av avgiftsmidlene og vi i Platekompaniet støtter at avgiften opprettholdes. Vi ønsker på den måten å bidra til medfinansiering av norsk filmkultur, men den innretningen avgiften har i dag er sterkt konkurransevridende.

Som beskrevet på side 58 i rapporten, ligger kinoavgiften på 2,5% mens det for videogram er et fast kronebeløp, 3,50 kr + 0,60 kr i merkeavgift til Medietilsynet. Ettersom prisen på DVD-er har falt betydelig de siste årene, utgjør avgiften på tilsammen 4,10 kr dermed en urimelig stor andel. Vi mener kino og video bør likebehandles ved at videogramavgiften omgjøres til en prosentsats på 2,5 og at merkeavgiften på 0,60 kr avskaffes.

fra Menon rapporten + lagt til mva og avgift

Andel av omsetning for norske filmer og serier

Aktør/kanal	Omsetning	Norskandel per kanal	Norskandel av omsetningen	Andel av omsetningen for norske filmer og serier	MVA	Avgift
Kino	1 400	24 %	335	37 %	12 %	2,50 %
DVD/BD	300	18 %	53	6 %	25 %	4,1 kr
EST/TVOD	400	11 %	45	5 %	25 %	0
SVOD	2 000	5 %	100	11 %	25 %	0
TV-leverandør	1 700	8 %	133	15 %	25 %	0
NRK-lisens	600	29 %	174	19 %	12 %	0
Reklame	700	8 %	55	6 %	25 %	0
Totalt	7 100	13 %	895	100 %		

Unndragelse av avgift

Platekompaniet er den største gjenlevende faghandelen for norske kulturprodukter. DVD og Blu-ray har i økende grad de senere årene blitt solgt gjennom dagligvare, elektronikkbutikker og andre nettbaserte aktører. Flere av disse henter eller selger varer direkte fra lager utenfor Norges grenser og dermed unndras store kvanta fysiske produkter den norske avgiften. Dette skaper en svært krevende konkurransesituasjon for norske lovlydige aktører som oss. Vi har tatt dette opp med Medietilsynet som er satt til å håndheve regelverket, men har fått en skriftlig tilbakemelding på at det ikke utføres noen form for kontroll med at regelverket overholdes. Forklaringen er at dette er et "tillitsbasert system". Dette mener vi er uakseptabelt. Rapporten omtaler dette smutthullet på side 58, og vi forventer at Kulturdepartementet nå følger opp denne problemstillingen overfor Medietilsynet.

Merverdiavgift

Salg av fysiske audiovisuelle produkter i butikk og på nett er underlagt 25% merverdiavgift mens salg av bøker fritas for merverdiavgift (0 sats). Med en norskandel på 18% er det fysiske produktmarkedet tredje høyest etter NRK og kino. Vi mener at det av hensyn til like konkurransevilkår for alle aktører på filmområdet burde innføres en momssats på samme nivå som for kinobilletter og kringkastingsavgiften, på 12 %.

Oppsummering av forslag/innspill:

1. Videogramavgiften bør omgjøres fra kr 3,50 kroner til 2,5% og merkeavgiften på 0,60 kr bør avskaffes
2. En rimelig andel av avgiftsmidlene bør gå til utgivelsestilskudd for nye og gamle filmer på DVD og Blu-ray gjennom Norsk filminstitutt eksisterende tilskuddsordninger for filmformidling
3. Det bør utføres kontroll med at videogramavgiften blir innbetalt fra alle relevante aktører

4. Merverdiavgiften for audiovisuelle produkter bør senkes til 12% uavhengig av salgskanal eller format

Med vennlig hilsen,

Rolf Kristian Presthus
Administrerende direktør
Platekompaniet AS